

26.06.2020

CUMA HUTBESİ **خُطْبَةُ الْجُمُعَةِ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ¹

-- عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَتْ الْمَرْأَةُ تَكُونُ مَقْلَاتًا فَتَجْعَلُ عَلَىٰ نَفْسِهَا إِنْ عَاشَتْ
لَهَا وَلَدٌ أَنْ تَهْوَدَهُ فَلَمَّا أُجْلِبَتْ بَنُو النَّضِيرِ كَانَ فِيهِمْ مِنْ أَبْنَاءِ الْأَنْصَارِ فَقَالُوا
لَا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ (لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ
الْغَيِّ)²

İSLAM'DA DİN HÜRRİYETİ

Muhterem Müminler!

İnsanların hayatlarını onurlu bir şekilde sürdürebilmeleri için vazgeçilmez kabul edilen temel hakları vardır. Bu haklar, kişinin sırf insan olduğu için doğuştan kazandığı, vazgeçilmez, devredilmez haklardır. Din, can, akıl, nesil ve mal güvenliği bu hakların en önde gelenleridir. Yüce dinimiz İslam başta olmak üzere bütün hak dinlerin gönderiliş gayesi de bu temel hakları korumaktır. Dinimizin önemle üzerinde durduğu haklardan biri de din hürriyetidir. Yaygın tanımına göre din ve vicdan hürriyeti, kişilerin istedikleri dini serbestçe seçmeleri, seçtikleri dinin kurallarını hiçbir müdahale ve sınırlamaya maruz kalmadan uygulamaları, bu konuda eğitim alma, eğitime, başkalarına anlatma ve telkin etme, bunu sağlayacak ölçüde sivil örgütlenme haklarını ifade eder. Okuduğum ayeti kerimede Yüce Allah: **Dinde zorlama yoktur. Hak din ile batıl açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Artık kim sahte ilahları reddeder de Allah'a inanırsa kopmayan sağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah her şeyi işitir ve bilir.**³ buyurmaktadır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Din; bilgi, inanç ve amelden oluşan bir bütündür. Bir insana zorla bilgi verilebilir, fakat zorla inanması sağlanamaz. Çünkü iman kalbin tasdikidir, bildirilenin doğru olduğuna insanın içten kanaat getirmesi ve inanmasıdır. Bu inanma ancak serbest irade ile karar vermeye ve tercih etmeye dayanır. Müfessirler az önce okuduğum ayeti kerimenin açıklamasında çocukları erken yaşta ölen Ensar'dan bazılarının İslam'dan önce Medine'deki şöyle bir uygulamasını nakletmektedirler: "İslâm gelmeden önce Medine'de yaşayan Ensar kabileleri kadınlarından birinin çocuğu yaşamazsa bir adakta bulunur, "Şu çocuğum yaşarsa onu yahudi yapacağım" derdi. Bu uygulama sonunda Medine'de oturan yahudi boyları içinde birçok yahudileşmiş ensar çocuğu oldu. Müslümanlar ve Yahudiler arasında yaşanan anlaşmazlık sebebiyle Nadîroğulları'nın Medine'den çıkarılmasına karar verilmişti. Bu sefer Müslüman olan ensar aileleri "Biz çocuklarımızı Yahudileştirirken o dinin bizimkinden üstün olduğuna inanıyorduk. Şimdi ise hak din İslâm geldi, çocuklarımızı onlardan alıp zorla müslümanlaştıralım" dediler. Dinde zorlamayı yasaklayan ayet gelince

Resûlullah yahudileşmiş ensar çocuklarına seçim hakkı verdi, Yahudilik'te kalmak isteyenleri İslâm'a girmeye zorlamadı."⁴ Bu da dinimizin inanç hürriyetine ne kadar önem verdiğini göstermektedir.

Değerli Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz: "(O inkârcılara De ki:) **Sizin dininiz size, benim dinim banadır.**"⁵ "Sen öğüt ver! Esasen sen sadece öğüt verensin. Sen, onlara zor kullanacak bir zorba değilsin. Ama kim yüz çevirir, inkâr ederse, Allah onu en büyük azaba uğratar."⁶ buyurmaktadır. Tarih boyunca İslam'ın barış ve huzuru temin etmek için getirdiği ilkeleri uygulayan Müslümanlar din hürriyetine azami derecede riayet etmişlerdir. Bunun delili bin yılı aşkın bir süredir Müslümanların çoğunluk oldukları yerleşim yerlerinde birden çok inanç mensuplarının ve mabetlerinin var olmasıdır. İstanbul, Bağdat, Basra, Kûfe, Kayravan, Kahire gibi daha pek çok şehirde farklı inanç gruplarının mabetlerinin huzur ve barış içinde bir arada bulunması buna şahitlik etmektedir. İman, her şeyden önce içten benimseme ve gönülden inanma meselesidir. İslâm'da, her insana inanma ya da inkar etme özgürlüğü tanınmıştır. Ancak kendi inancını yaşarken başkalarına baskı yapma, onları aşağılama, kutsal kabul ettiği değerlere hakaret etmek yasaklanmıştır. Hutbemi insanlara verilen din hürriyetini ifade eden şu ayeti kerimelerin mealiyle bitiriyorum: "**De ki: Hak, gerçek Rabbinizdir. Dileyen inansın, dileyen inkâr etsin...**"⁷ Eğer inkâr ederseniz bilesiniz ki Allah'ın size ihtiyacı yoktur; ama O, kullarının nankörlüğüne razı olmaz, şükrederseniz bu tutumunuzdan hoşnut olur. Hiç kimse başkasının günah yükünü yüklenmez; sonunda dönüşünüz Rabbinize olacak, ardından O, neler yapıp ettiğinizi size bildirecektir. O, kalplerin derinliklerini bilmektedir.⁸

Kıymetli Kardeşlerim!

Hollanda Diyanet Vakfı 40 yıla yakın tecrübesiyle milletimizin emanet ettiği kurbanları dünyanın dört bir yanındaki ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktadır. Kurban sadece bir bayram değil aynı zamanda bir iyilik hareketidir. Hollanda Diyanet Vakfımız, siz değerli kardeşlerimizin kurbanlarını gönül coğrafyamızdaki ihtiyaç sahiplerine ulaştıracak ve sizleri mazlumların duası ile buluşturacaktır. Bu sene insanlık ailesi olarak karşılaştığımız malum virüs salgını sebebiyle birçok insan işini ve aşını kaybettiğinden kurbanlarımızı paylaşmak büyük önem arz etmektedir. Zor zamanlarda sabretmek, imkanlarımızı paylaşmak ve yardımlaşmak hem karşılaştığımız zorluklardan kurtuluş sebebi hem de Rabbimizin rızasını kazanmak, ahiretimiz için kalıcı yatırımlar yapmak için eşsiz bir fırsattır. Bütün insanlığı etkileyen bu gibi felaket dönemlerinde fırsatçılık yapip

¹ Bakara,2/256.

² Ebu Davud, Cihad 126, (2682), Beyhâki, Cizye, 58, 19112.Hadis

³ Bakara,2/256.

⁴Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, 1. Cilt, sayfa 404.

⁵ Kafirun, 109/6.

⁶ Gaşiyeh, 88/21-24.

⁷ Kehf, 18/29.

⁸ Zümer, 39/7.

haksız kazanç elde etmek, karaborsacılık yapmak büyük bir günahdır.

Hollanda Diyanet Vakfımızın bu yıl vekaletle kurban bedeli 125 Avrodur. Birçoğumuzun bir restoranta gittiğimizde harcadığımız bir meblağ ile kurbanlarımızı bağışlayalım. Huzur ve mutluluğun bütün mazlum gönüllere ulaşmasına vesile olalım. Her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz huzur ve mutluluğu insanlara taşıyalım. Bu dönemde başkalarının sağlığının bizim sağlığımız için önemli olduğunu yaşayarak öğrendik. İnaniyoruz ki bizim huzur ve mutluluğumuz da başkalarının huzur ve mutluluğu ile yakından ilgilidir. Geliniz hep beraber iyiliğin egemen olması için çalışalım. Unutmayalım ki yapacağımız iyilik her şeyi değiştirecektir. Geleceğe dair ümitlerimizi yeşertecek bizleri yeis ve ümitsizlik girdabından kurtaracaktır.

Diğer bir husus 1 Temmuz Çarşamba günü inşallah camilerimizde cemaatle namaz kılmaya başlayacağız. Ancak koronavirüs tehdidi devam ettiğinden dolayı vakfımızın belirlediği kurallara dikkat edelim. Camiye gelirken abdestlerimizi alalım. Maskemizi takalım. Seccademizi getirelim. Mesafemizi koruyalım. Musafaha etmeyelim. Şayet hasta isek namazımızı evde kılalım.

Bu salgın hastalığın bir an önce bitmesini, namazlarımızı sağlıklı şekilde yan yana omuz omuza tekrar kılabilmemizi Rabbimizden niyaz ediyorum. Allah'a emanet olun. Cuma'nın feyzi ve bereketi üzerimize olsun.

Hollanda Diyanet Vakfı